

ת"פ 23190/04/21 - מדינת ישראל נגד מאיר שרגא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 23190-04-21 מדינת ישראל נ' שרגא (עציר)

לפני כב' השופטת שרית זמיר

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד קארי קסה

נגד

הנאשם מאיר שרגא

ע"י ב"כ עו"ד קובי בן-שעיה

גזר דין

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בעבירות של גידול הכנה והפקה - עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**"); החזקת חצרים - עבירה לפי סעיף 9(א)+(ב) לפקודת הסמים; החזקת סם שלא לצריכה עצמית - עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים; החזקת כלים בצוותא חדא - עבירה לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים; וגניבה בנסיבות מיוחדות - עבירה לפי סעיף 384(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

העובדות

לפי עובדות כתב האישום המתוקן במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, כשנה וחצי עובר ליום 31.3.21 או בסמוך לכך, שכר הנאשם דירה בקומה השלישית בבניין הנמצא ברחוב אברבנאל 55, בני ברק (להלן: "**הבניין**"), והתגורר בדירה יחד עם משפחתו (להלן: "**דירת המגורים**").

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, כעשרה חודשים עובר ליום 31.3.21 או בסמוך לכך, שכר הנאשם דירה נוספת, הסמוכה לדירת המגורים, בקומה השלישית של הבניין, ובדירה זו הקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן: "**המעבדה**").

הנאשם צייד את המעבדה בציוד הכולל 6 מזגנים, 10 מאווררים, 15 מנורות לד, 4 מפוחים, 3 מסננים, 12 מדי טמפרטורה, 21 שנאים, 33 בתי מנורה, 9 בלוני חמצן ו-250 אדניות (להלן: "**הציוד**").

לצורך הפעלת המעבדה ביצע הנאשם שינויים במערכת החשמל, כדי למנוע קריאת צריכת החשמל ותשלום בגין החשמל.

בתאריך 31.3.21 החזיק הנאשם סם מסוכן שלא לצריכתו העצמית וכן כלים להכנת סם שלא כדין וללא היתר, כמפורט כדלקמן:

במעבדה

עמוד 1

516 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 55 ק"ג נטו;

3 שקיות ובהן סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 866.93 גרם נטו;

2 משקלים אלקטרוניים (להלן: "הכלים").

בדירת המגורים

בסלון הדירה על שולחן, ב-2 שקיות נפרדות, סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 860.72 גרם נטו;

בחדר השינה מתחת למיטה, בקופסא שחורה, סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 100 גרם נטו.

על פי הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים, כתב האישום תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום ובעבירות המיוחסות לו והורשע על פי הודאתו. בין הצדדים לא גובשה הסכמה עונשית.

במעמד הצגת ההסדר הצהירה המאשימה כי נוכח נתוניו האישיים של הנאשם תבקש למקמו בשליש התחתון של המתחם לו תעתור במעמד הטיעונים לעונש.

ראיות לעונש

א. מטעם המאשימה הוגשו גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם, ודו"ח מז"פ אליו צורף לוח תצלומים של המעבדה.

ב. מטעם ההגנה נשמעו 2 עדי אופי.

הגב' **טובה בוריה** מנהלת עמותת "טוב בלב" המטפלת בנערים ונערות בסיכון במגזר החרדי.

העדה מסרה כי מכירה את הנאשם מגיל 12, על רקע קושי במציאת מסגרת לימודית ההולמת את צרכיו.

לדבריה לאחר מציאת מסגרת לימודית הולמת ליוותה אותו בשנות נעוריו, עד אשר נישא והעתיק את מקום מגוריו לצפון.

הקשר עם הנאשם חודש לאחר שנעצר, בעקבות הגשת כתב האישום, ופנה אליה ממקום מעצרו, שיתף אותה ברצונו לשנות את אורחות חייו וביקש את עזרתה להשתלב במקום עבודה מסודר ולנהל אורח חיים יצרני ונורמטיבי לאחר שחרורו ממאסר.

העדה קיבלה על עצמה לסייע לנאשם לאחר שחרורו בכל דרך אפשרית.

מר **אליהו שרגא**, אביו של הנאשם, מסר כי משפחתו המורחבת של הנאשם הינה משפחה נורמטיבית ושומרת חוק. לדבריו, מסיבות שונות, בתקופת נערותו מצא הנאשם את עצמו נגרר למעורבות שולית, בעידוד חברה שולית אליה התחבר. לדבריו המשפחה פעלה רבות בניסיון לסייע לו ולשקמו, ולתקופה הדבר צלח. לימים נקלע

עמוד 2

הנאשם למשבר כלכלי ואישי ועל רקע זה מעד וביצע את העבירות.

האב הוסיף כי במהלך תקופת מעצרו, שוחח עמו הנאשם ארוכות, וניכר כי הוא מבין את חומרת מעשיו ואת המחירים הכבדים הנלווים להם, ומפגין רצון כן ואמיתי לשנות את אורחותיו ולעלות על דרך המלך.

ג. לבקשת ההגנה ביום 27.6.22 התקבל דיווח עדכני בעניינו של הנאשם, מבית סוהר רימונים, בו עצור הנאשם מאז יום 15.6.21.

מהדיווח עולה כי במהלך מעצרו הנוכחי נרשמו לחובתו של הנאשם שתי עבירות משמעת. האחת בחודש יוני 21 לאחר בקשתו להיפלט מהאגף בו הוחזק, והשנייה בחודש יולי 21 לאחר שנמצאו בתאו חפצים שנאסרו להחזיקם.

הנאשם זוכה לביקורי משפחה ומבצע בדיקות שתן, שנמצאו נקיות משרידי סם, האחרונה בהן מיום 2.5.22.

בתאריך 12.1.22 יצא באופן זמני, בהתאם להחלטה שיפוטית, לחתונת אחותו, ללא כל אירוע חריג.

מהתייחסות גורמי הטיפול והחינוך בכלא, עולה כי הנאשם מקיים קשר מעקבי עם עו"ס האגף ופונה גם מיוזמתו במידת הצורך. כמו כן, השתתף בקבוצה חינוכית ראשונית בתחום "ניהול כעסים", שכללה סדנה של שמונה מפגשים, וניכר שהתמיד בהגעה למפגשים והביע רצון ומוטיבציה ללמוד, אולם המעיט בשיתוף מעולמו הפנימי. בנוסף דווח שהנאשם המשיך טיפול בקבוצה חינוכית ראשונית בתחום "טרומ צעדים" תוך שהקפיד על הגעה סדירה למסגרת והפגין יחסי רציני.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן מהן עולה כי הנאשם הקים מעבדת סמים, בדירה אותה שכר באותו הבניין בו התגורר, דירה שיועדה להקמת המעבדה ולעיסוק בסם. בטיעוניה הדגישה את חומרת מעשיו של הנאשם, תוך שפירטה בהרחבה את הנסיבות המחמירות שנלוו למעשים, ובהן העובדה כי הדירה נשכרה לצורך הייעודי של הקמת המעבדה; העובדה כי המעבדה הוקמה לצורך גידול מסיבי של סמים שיועדו להפצה; והעובדה כי המעבדה הוקמה באופן מקצועי המלמד על תכנון מוקדם והניבה יכול משמעותי ביותר, שחלקו אף היה זמין להפצה ונתפס בדירת המגורים של הנאשם. בנוסף ובניסיון להסתיר את המיזם העברייני ולמנוע קריאה נכונה של צריכת החשמל ותשלום בעבורו ביצע הנאשם שינויים במערכת החשמל של הדירה.

ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם היה יוזם התכנית העבריינית, זה שהוציאה לפועל באופן בלעדי, וזה שצפוי היה ליהנות מפירותיה.

ב"כ המאשימה הפנתה לערכים החברתיים המוגנים שבבסיס העבירות שביצע הנאשם, והדגישה את הפגיעה המשמעותית והמוחשית בהם, את הנזק שגרמו העבירות ואת הנזק הפוטנציאלי העצום שעלולות היו לגרום, אלמלא נחשפה המעבדה.

ב"כ המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה המלמדת, לשיטתה, על מדיניות הענישה הנוהגת, ובהתבסס עליה ונוכח נסיבות

ביצוע העבירות וכמות הסם שנתפסה, טענה כי מתחם העונש ההולם למכלול העבירות בהן הורשע הנאשם נע בין 36 ל-72 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה המאשימה לעובדה כי מדובר בנאשם שלחובתו עבר פלילי, במסגרתו נרשמו לחובתו 3 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש והפרת הוראה חוקית, בגין ריצה מאסר בפועל לתקופה של 11.5 חודשים, וכן מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה של 7.5 חודשים שהופקע בעיצומו בשל מעצרו של הנאשם בתיק דנן.

ב"כ המאשימה הסכימה כי יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו, אך טענה כי משקלה של האחרונה מוגבל, בשים לב לעובדה כי הנאשם לא הודה בהזדמנות הראשונה.

אשר להליך הטיפול שעבר הנאשם בשב"ס, טענה כי מדובר בהליך קצר, כשהעדכון שהתקבל משב"ס בהקשרו הוא לקוני, ואין בו כדי ללמד כלל ועיקר כי עסקינן בהליך שיקומי מוכח ומשמעותי, כזה המאפשר הקלה בעונשו של הנאשם.

מכל האמור, בשים לב לחומרת העבירות, מידת אשמו של הנאשם ועברו הפלילי, עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל המצוי בשליש התחתון של המתחם לו עתרה, מאסר על תנאי וקנס משמעותי וגבוה.

בנוסף עתרה להכריז על הנאשם "סוחר סמים" ולהורות על חילוט הרכוש שנתפס במעבדה.

ב"כ הנאשם מנגד ביקש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם (מאז יום 31.3.21), וזאת תוך שבית המשפט נותן משקל ממשי לפוטנציאל השיקום של הנאשם.

בטיעוניו הפנה הסנגור בראש ובראשונה להודאתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, המלמדת על נטילת אחריות מלאה וכנה למעשים והכרה בחומרתם.

לדבריו ההודאה היוותה את הצעד הראשון והמשמעותי שעשה הנאשם בהחליטו לפסוע בנתיב הטיפול-שיקומי.

בהמשך ישיר לכך השתלב הנאשם בקבוצות טיפוליות בבית המעצר, התמיד בטיפולים שהוצעו לו במסגרת שב"ס, והביע רצון ומוטיבציה להשתקם, כעולה מפורשות מהדיווח שהתקבל מגורמי הטיפול בשב"ס.

בנוסף גייס מעגלי תמיכה נוספים - אביו, אשתו והגב' בוריה, אשר מגויסים בכל מאודם לסייע לנאשם לעלות על דרך הישר עם שחרורו ממאסר, ולסלול נתיב לניהול אורח חיים משפחתי, יצרני ונורמטיבי.

אשר לנסיבות שהובילו את הנאשם לביצוע העבירות, טען כי הנאשם - בחור צעיר עם רקע משפחתי וחברתי מורכב, נקלע למשבר כלכלי ואישי עמוק, על רקע מגפת הקורונה ומשבר בחיי הזוגיות שהוביל להחלטה של רעייתו לעזוב יחד עם בתם התינוקת. על הרקע הזה מעד בביצוע העבירות בתקופה משברית בחייו.

ב"כ הנאשם לא התעלם מהעובדה כי לחובת הנאשם עבר פלילי אך טען כי הרשעותיו הקודמות אינן ממין העניין בו עסקינן, ומכל מקום בוצעו בחלקן עת הנאשם היה קטין והן רחוקות בזמן, ומשכך אין מדובר בעבר פלילי מכביד ו/או רלוונטי.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, טען ב"כ הנאשם כי הפסיקה מלמדת על ענישה נמוכה משמעותית מהענישה לה עותרת המאשימה.

לדבריו מתחם העונש ההולם אותו הציעה המאשימה לבית המשפט מופרז ואינו עולה בקנה אחד עם הפסיקה אותה הגישה בתמיכה לעתירתה העונשית. בתוך כך הפנה הסגור לאסופת פסיקה מטעמו, שעניינה, כך לשיטתו, במעבדות סמים גדולות שהניבו סמים בכמויות גדולות הרבה יותר, שם נקבעו מתחמים נמוכים מהמתחם לו עתרה המאשימה, ובהתאמה נגזרו עונשים נמוכים יותר מהעונש המבוקש על ידי המאשימה.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנה ב"כ הנאשם לגילו הצעיר של הנאשם, למצבו המשפחתי (נשוי פלוס פעוטה), להודאתו, להליך השיקומי בו הוא מצוי ולפוטנציאל השיקום הקיים בעניינו.

באשר לשיקול השיקום הדגיש כי הנאשם עשה כל שלא ידו על מנת לפסוע בנתיב השיקומי תוך כדי תקופת מעצרו. בתוך כך שיקם את יחסיו עם אשתו, שכיום עומדת לצידו וממתינה לשחרורו לצורך חזרה לחיים משותפים; גייס גורמי תמיכה חיצוניים - אביו והגב' בוריה שנכונים גם הם לסייע לו בכל דרך אפשרית עם שחרורו; השתלב בהליכים טיפוליים בבית המעצר; רכש את אמון שב"ס בהתנהלותו החיובית עד כדי שאפשרו לו לצאת לחתונת אחותו ואישרו לו מפגשי התייחדות; וככלל מביע מוטיבציה כנה ואמיתית לשינוי אורחות חייו.

בנסיבות הללו סבור ב"כ הנאשם כי ניתן להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם עד כה. תקופה משמעותית שחידדה עבור הנאשם את חומרת מעשיו והמחירים בגינם, והציבה בפניו קו גבול חד וברור. ומאידך מותירה פתח של תקווה, ומשדרת מסר מחזק ומעצים שסייע לו להתמיד בנתיב השיקומי ולעלות על דרך הישר.

הנאשם בדברו האחרון מסר כי מקבל אחריות מלאה ובלתי מסויגת על מעשיו החמורים ואינו מבקש לתרצם בכל דרך שהיא.

לדבריו בחר להודות ובהמשך להשתלב בהליכים טיפוליים במסגרת שב"ס, וזאת כצעדים ראשונים לשינוי מיוחל, בראש ובראשונה בעבורו ובעבור משפחתו הגרעינית.

הנאשם ביקש את רחמי בית המשפט בגזירת עונשו והביע תקווה כי בית המשפט יושיט לו יד ויסייע לו לפסוע בנתיב השיקומי.

הנאשם ביקש להתחשב במצבו הכלכלי הדחוק בקביעת גובה הקנס.

דין והכרעה

כמצוות המחוקק בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה שביצע הנאשם, ובהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק העונשין, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שביצע הנאשם הם הגנה על הציבור מפני הנזקים הרבים, הן

אלה הישירים והן אלה העקיפים, שנגרמים בעקבות עבירות הסמים, לרבות עבירות נלוות המבוצעות במקרים רבים, כדי לממן את צריכת הסם, בהיות העיסוק בסם מחולל פשיעה עיקרי.

מדובר בצורך להגן, מן הצד האחד, על בריאות גופו ונפשו של ציבור המשתמשים בסמים, ומן הצד השני, עולה הצורך להגן על החברה מפני הנזקים הנגרמים לה, עקב העבירות המתבצעות על ידי עבריינים על רקע השימוש בסמים.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון בע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה (4.7.12):

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה".

מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו הינה ממשית מוחשית ומשמעותית והיא נלמדת מאופי וטיב המעבדה, מכמות הסמים שנמצאו ברשות הנאשם, ומהעבירות הנוספות בהן הורשע, שבוצעו, בין היתר, על מנת להקל על תפעול ותחזוק המעבדה ולמנוע את חשיפתה.

במעבדה של הנאשם נמצאו 516 שתילים במשקל של 55 ק"ג, וכן 3 שקיות המכילות קנבוס במשקל של 866.93 גרם. בנוסף בדירת המגורים של הנאשם נמצאו סה"כ 960.72 גרם קנבוס מחולק ומוחזק בשלושה מקומות שונים.

על החומרה שבעבירות גידול סמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, ניתן ללמוד מהעונש המקסימלי שקבע המחוקק בצד כל אחת מעבירות אלו - 20 שנות מאסר, כאשר הרציונל העומד בבסיס איסורים אלה הוא מניעת הכנסת סם חדש ונוסף למעגל הסמים.

עבירות הסמים שביצע הנאשם הן משמעותיות ופגיעותן האישית והחברתית ממשית ויוצרת סביבה מעגלי נזק נוספים.

בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, אציין ראשית כי אין ספק שמדובר בעבירות חמורות הכוללות השכרת דירה למטרה ייעודית של הקמת מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן. את המעבדה, שפעלה כמכונה משומנת היטב, אבזר הנאשם בציוד שכלל 6 מזגנים, 10 מאווררים, 15 מנורות לד, 4 מפוחים, 3 מסננים, 12 מדי טמפרטורה, 21 שנאים, 33 בתי מנורה, 9 בלוני חמצן ו-250 אדניות. ללמדך על המחשבה, התכנון והמיומנות ברכישת הציוד המותאם למעבדה, והכל לצורך הפעלתה באופן שוטף כדי לגדל, להפיק ולייצר כמה שיותר סמים. המערך האמור מצביע על כך שלא מדובר במעידה חד פעמית וספונטנית או בגידול מזדמן וחובבני, אלא בנאשם שהשקיע מחשבה רבה בהקמת המעבדה, בגידול הסם, כמו גם השקיע כסף לשכירת הדירה ולרכישת הציוד לצד הזמן הרב והמשאבים שנדרשו לצורך הפעלת המעבדה, כך שמדובר היה בעסק של ממש מבחינתו.

לכך יש להוסיף את העובדה כי הדירה בה הוקמה המעבדה סמוכה לדירת המגורים בה התגוררה משפחתו. עובדה זו מצביעה על הניהול והתכנון המוקפד במעשי הנאשם עת בחר דווקא במיקום זה המאפשר פיקוח הדוק וצמוד על המעבדה וזמינות רבה אליה.

הנאשם הורשע בכך שהחזיק כמויות סם גדולות, ובסך הכל כ-57 ק"ג של סם מסוכן מסוג קנבוס. כמות הטומנת בחובה

פוטנציאל נזק רב, שכן ללא תפיסת המעבדה בזמן, הרי שהחומר היה עלול להתגלגל לציבור הצרכנים ולאוכלוסיות עברייניות.

אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות, בבית המשפט נטען על ידי ההגנה כי העבירות בוצעו על רקע משבר אישי וכלכלי עמוק שחוזה הנאשם.

בהקשר זה יאמר כי עם כל ההבנה לסיטואציה אליה נקלע הנאשם, אין בה ולו ראשית הצדק לעבירות אותן ביצע, כאשר לא יכול להיות חולק כי בסופו של יום בבסיס ביצוע העבירות עמד הרצון להפיק רווחים קלים.

אשר לנזק שנגרם וצפוי היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות; הפסיקה הענפה בעניין זה מדברת על הנזק הנגרם ליחיד ולחברה מעבירות סמים, נפיצותן, התפשטותן ופגיעתן הרעה, באופן שפעמים רבות אין דרך חזרה מהתמכרות, אשר אף גוררת ביצוע עבירות נוספות לצורך מימון הסם. מעבר לכך, קיים גם פוטנציאל לנזק בריאותי קשה כתוצאה מהשימוש בסם.

פסיקה עקבית של בתי המשפט שבה והבהירה כי פגיעתם של הסמים בחברה אינה נקודתית אלא משתרעת על פני מרחבים וזמנים נרחבים. בהקשר זה אציין בנוסף כי חומרת המעשה והנזק אינן נבחנות במשקל הסם בלבד, אלא גם במספר השתילים המלמד על התכנית העבריינית, על הפוטנציאל שהיה טמון במעשה, גם אם לא הגיע לכלל מימוש סופי, ועל כוונתו של העושה.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות המיוחסות לנאשם הינה מחמירה, בפרט נוכח העובדה כי הנאשם ניהל באופן מיומן ומקצועי מעבדה לגידול סמים בדירה אותה שכר לצורך זה.

ראו בעניין החשיבות במאבק בעבירות הסמים אתהדברים שנאמרו בבית המשפט העליון מפי כב' השופט עמית בע"פ 3172/13 עלא סואעד נ' מדינת ישראל (7.1.14):

"על פגיעתן הרעה של עבירות הסמים ועל תפקידו של בית המשפט במאבק בנגע הסמים לצד גורמים וגופים נוספים, עמד בית משפט זה פעמים רבות... אין ספור מילים נאמרו בדבר הצורך להכות בכל אחת ואחת מחוליות הפצת הסם... המאבק בנגע הסמים הוא סיזיפי ואל לנו להשלות את עצמנו כי ענישה מכבידה תביא לחיסול הנגע. כל עוד יהיה ביקוש לסמים יהיה גם היצע, כך בישראל וכך במדינות הים. אך המאבק אינו חסר תוחלת. גם אם לא ניתן לחסל את נגע הסמים לחלוטין, ניתן גם ניתן להקטין את היקפו ולצמצם את נזקיו. כל חוליה בשרשרת הפצת הסם לוקחת בחשבון את "תוחלת הנזק" מבחינתה, קרי, הסיכוי להיתפס במכפלת העונש. ככל שתוחלת הנזק גבוהה מהרווח הכספי הצפוי, כך גדל הסיכוי להרתעתה של אותה חוליה מפני הצטרפות לשרשרת הפצת הסם".

בע"פ 4387/20 **מדינת ישראל נ' טל דרור (8.2.21)** התייחס בית המשפט העליון באופן ספציפי למעבדות הסמים וקבע כי:

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשתקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית (ראו והשוו ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 51-53 (4.6.2020))."

לתופעת המעבדות שהפכה לנגע של ממש, קיים פוטנציאל ממשי לגרום לנזק רב, שכן אותם סמים עתידים להתגלגל מתוך המעבדה החוצה אל גורמים עבריינים ומשם לציבור הרחב, בגירים וקטינים כאחד, ולפיכך יש להרתיע את העוסקים ב"מלאכה". יחד עם זאת עיקרון הוא במחוזותינו כי יש להטיל ענישה הולמת ואינדיבידואלית בכל מקרה ומקרה בהתאם לפרמטרים שונים, וביניהם, בין היתר, סוגה וטיבה של המעבדה, כמות וטיב הסמים שנמצאו ומיהותו של העבריין.

אכן עיון בפסיקה מלמד כי הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם אינה הומוגנית ומטבע הדברים תלויה בנסיבותיו של כל תיק ותיק ובהתאם לפרמטרים שהוזכרו לעיל.

נוכח האמור ובשל העובדה שהנאשם הורשע במספר עבירות, וקשה לאתר פסיקה שנסיבותיה זהות ו/או דומות לאלה שבפניי באופן מובהק, הפסיקה שתובא תהווה אך אמת מידה לענישה הנוהגת במקרים דומים.

בת"פ (מחוזי ת"א) 28397-10-19 **מדינת ישראל נ' נתנאל פרולוב** (3.3.21) הורשע הנאשם על סמך הודאתו בכתב אישום בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים; החזקת סם שלא לצריכה עצמית; החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו; ונטילת חשמל שלא כדין.

הנאשם החזיק ותפעל מעבדה לייצור סם מסוכן מסוג קנבוס, ובתוך כך גידל 89 שתילים במשקל של 50.54 ק"ג. במעבדה אף הוחזק ציוד מתאים. בנוסף לכך הנאשם צרך חשמל שלא כדין.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 23 ל-51 חודשי מאסר בפועל, והשית עונש של 23 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (מחוזי ת"א) 35223-09-19 **מדינת ישראל נ' נדב הורוביץ** (9.3.20) הורשע הנאשם על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים; החזקת סם שלא לצריכה עצמית; החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן; והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנאביס, שכללה 54 ק"ג סם מסוכן ב-509 שתילים וציוד לתפעול המעבדה. כמו כן, החזיק הנאשם 251 גרם קנאביס בשקית נפרדת.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 22 ל-50 חודשי מאסר, והשית עונש של 28 חודשי מאסר.

בת"פ (מחוזי ת"א) 6090-10-19 **מדינת ישראל נ' חן פלופסקי** (13.7.20) הורשע הנאשם על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ייצור, הפקה והכנת סמים מסוכנים; החזקת סם שלא לצריכה עצמית; ונטילת חשמל שלא כדין. הנאשם הקים מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן, ובה גידל כ-200 שתילים במשקל של 52 ק"ג.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-52 חודשי מאסר, והשית עונש של 24 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (מחוזי ת"א) 12222-11-19 **מדינת ישראל נ' יאיר מיה** (13.7.20) הורשע הנאשם על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ייצור הכנה והפקת סמים מסוכנים; החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית; והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. הנאשם הקים מעבדה לגידול סמים, צייד אותה באבזור מתאים וגידל בה פרחי קנאביס במשקל של 63 ק"ג.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-52 חודשי מאסר, והשית עונש של 24 חודשי מאסר.

בע"פ 8713/21 **דור בן חמו נ' מדינת ישראל** (7.6.22) הורשע הנאשם בבית משפט קמא, על סמך הודאתו, בעבירות של ייצור הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים ונטילת חשמל. הנאשם שכר בית ולשם כך החזיק ציוד וכלים לגידול הסם. הנאשם החזיק בבית 153 שתילים במשקל של 52.1 ק"ג נטו. בנוסף, נטל הנאשם וצרך חשמל במרמה.

בית המשפט קמא קבע מתחם עונש הולם הנע בין 16 ל-36 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש בן 16 חודשים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור ההגנה על חומרת העונש והשית על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, ובתוך כך הדגיש כי ההקלה בעונש מתבססת על הליך השיקום המשמעותי ונסיבותיו האישיות של הנאשם, וכי הוא אינו חולק כלל ועיקר על מדיניות הענישה שנקבעה על ידי בית משפט קמא.

בע"פ 6162/21 **ניסים אזיזוב נ' מדינת ישראל** (9.3.22) הורשע הנאשם בבית משפט קמא, על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל מים או גז. הנאשם שכר בית ובו בנה מעבדת סמים. הנאשם הצטייד במכשירים למדידת לחות, מאוררים, מערכת השקיה, חומרי דישון, מערכת חשמל וגופי תאורה. בנוסף חיבר הנאשם חשמל באופן פיראטי. הנאשם גידל כ-255 שתילי קנבוס במשקל של 70 ק"ג.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 25 ל-50 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש בן 28 חודשים לצד ענישה נלווית.

ערעור שהוגש מטעם ההגנה לבית המשפט העליון על חומרת העונש התקבל, תוך שהודגש כי ברגיל העונש שהושת על הנאשם לא היה מצדיק התערבות ערכאת הערעור. ואולם בית המשפט ציין כי נוכח נסיבות חריגות המתקיימות בעניינו של הנאשם ביניהן העובדה שמגדל את שלושת ילדיו הקטינים לבדו והחשש מהנזק שיגרם להם אם ישלח למאסר, הגמילה שעבר ביוזמתו מסמים והליך שיקום משמעותי, הרי שמדובר במקרה בו יש להקל בעונש, והשית עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

בע"פ 2519/21 **רומן גולדשטיין נ' מדינת ישראל** (9.6.21) הורשע הנאשם על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בבית המשפט קמא בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל.

הנאשם שכר עם אחר בית לצורך הקמת מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנאבוס ולשם כך צייד אותה באבזור רב. בנוסף הוא חיבר את חוטי הובלת החשמל לחוטי חשמל ציבוריים כך שצריכת החשמל לא נכללה בספירת מונה החשמל ובכך נטל חשמל ללא רשות בשווי של 86,562 ₪. ביום המעצר נתפסו במעבדה 499 שתילי קנאביס במשקל כולל של 236.32 ק"ג נטו (ששווים המוערך עומד על 10,364,000 ₪) וכן נתפסו 447 גרם נטו של סם מסוכן מסוג קנאביס.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל, ולאחר שחרג ממתחם העונש ההולם השית על הנאשם עונש בן 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה לאחר שהמערער חזר בו מהערעור בעקבות הערות בית המשפט.

בת"פ 49034-02-19 **מדינת ישראל נ' ליאב משה אוהיון** (7.1.20) הורשע הנאשם בבית המשפט המחוזי בתל אביב, על סמך הודאתו, בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו, החזקת חצרים ונטילת חשמל שלא כדין. באותו מקרה שכר הנאשם בית לצורך הקמת מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנאבוס, והתקין ציוד רב במקום. בבית נמצאו 725 שתילי קנאבוס, כשהמשקל הכולל של הסם שהפיק הנאשם היה 114 ק"ג.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והשית עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

בת"פ 52341-07-20 **מדינת ישראל נ' ארז לב** (20.5.21) הורשע הנאשם על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בבית המשפט המחוזי בתל אביב, בעבירות של ייצור הכנה והפקת סם מסוכן ובעבירה של נטילת חשמל. הנאשם שכר וילה וצייד אותה בציוד רלוונטי לצורך גידול סם. בנוסף יצר הנאשם חיבור מאולתר בכבלים הקשורים לחשמל על מנת לצרוך חשמל במרמה ללא שירשם במונה חברת החשמל. הסם שגידל הנאשם בוילה עמד על 250 ק"ג.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 33 ל-55 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם עונש בן 28 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 9107/20 **אסף קסיטאל נ' מדינת ישראל** (3.6.21) הורשע הנאשם בבית משפט קמא על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של גידול סם מסוכן; החזקת חצרים; החזקת סמים שלא לצריכה עצמית; החזקת כלים; ונטילת חשמל.

יצוין כי לצד זאת הורשע הנאשם גם בעבירות שיוחסו לו במסגרת כתב אישום אחר, שעניינן התפרצות למקום מגורים; היזק בזדון; ואיומים.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן באשר לעבירות הסמים, הוא הרלוונטי לעניינו, הנאשם שכר נכס תמורת דמי שכירות חודשיים בסך 17,000 ₪, לצורך הקמת מעבדה לגידול סם מסוג קנאבוס, והתקין בעצמו או באמצעות אחרים, ציוד להפקת והכנת הסם. בנוסף גנב הנאשם חשמל באמצעות מעקף לשעון המונה של חברת החשמל. במעבדה נתפסו

500 שתילים במשקל כולל של 55 ק"ג נטו קנבוס.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם לעבירות הסמים שיוחסו לו הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. בסופו של יום הטיל בית המשפט עונש מאסר בפועל בן 38 חודשים בגין עבירות הסמים והעבירות שיוחסו לו בכתב האישום השני.

ערעור שהוגש מטעם ההגנה על חומרת העונש נדחה לאחר שהמערער חזר בו מן הערעור בהמלצת בית המשפט העליון.

בע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.4.22) הורשע הנאשם, על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בבית משפט קמא בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם מסוכן וגניבת חשמל. לפי עובדות כתב האישום המתוקן הנאשם שכר דירה, צייד אותה בכלים שונים לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס וחיבר אותה למתקני חברת החשמל תוך שעקף את חיבור החשמל התקני וצרך חשמל במרמה בשווי של מעל 70 אלף ₪, כשהנזק לארון החשמל ולרכיביו נאמד בסך כ-3400 ₪. בעת מעצרו של הנאשם נמצאו בדירתו 286 שתילים במשקל 63.23 ק"ג נטו.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל, ותוך שסטה מהמתחם בשל שיקולי שיקום השית עליו עונש בן 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 10,000 ₪ ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש באופן חלקי, תוך שציין כי מדובר במקרה חריג המחייב החמרת הענישה. לדברי בית המשפט העליון הן מתחם הענישה והן התוצאה הסופית אליה הגיע בית המשפט קמא, הקלו עם הנאשם יתר על המידה באופן המצדיק התערבות. בית המשפט ציין בין היתר כי הרף התחתון של המתחם נמוך ביחס לפסיקה הנוהגת במקרים דומים כמו גם העונש שהושת עליו, והשית עליו 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. אשר לקנס, קבע כי אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת ודחה את הערעור בנוגע לרכיב זה.

בת"פ 28847-09-20 **מדינת ישראל נ' חנן יבלונקה** (12.9.21) הורשע הנאשם, על סמך הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בשנית בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים; החזקת סם שלא לצריכה עצמית; החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן; והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו.

באותו מקרה שכר הנאשם בית פרטי בתמורה לדמי שכירות בסך 8,000 ₪ מדי חודש, ובסיוע אחר הסב את הבית למעבדה לצורך גידול, ייצור והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס. הנאשם גידל במעבדה 47 ק"ג קנבוס במשך כ-3 חודשים ולשם הקמת המעבדה היא אובזרה בצידוד רלוונטי כמו גופי תאורה ייעודיים, אדניות ועוד.

בית משפט המחוזי בתל אביב קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-45 חודשי מאסר, והשית על הנאשם עונש בן 20 חודשי מאסר בפועל.

הצדדים הגישו לבית המשפט פסיקה הענפה מטעמם, המלמדת על טווח ענישה מגוון בהתאם לנסיבות המקרה והעושה.

כאן המקום לציין כי הפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה רובה ככולה ניתנה על ידי בית המשפט המחוזי, שכידוע, על אף

שיש בידה לסייע בקביעת מתחם העונש ההולם, היא אינה מחייבת את בית המשפט בערכאה זו.

אשר לפסיקה שהגיש הסנגור, ניכר כי בחלקה עניינה בנסיבות שונות מאלה שבתיק דנן בשל כמויות שונות של הסם, עבירות נוספות ושונות מאלה שיוחסו לנאשם, מקרים בהם ההליך השיקומי היה כה חיובי שהצדיק סטייה מהמתחם, נסיבות אישיות קשות וחריגות ועוד כהנה וכהנה נתונים שניתן לאבחן מאלה הקיימים בתיק זה.

ואולם לא ניתן להתעלם מהעובדה כי עיון בפסיקת בית המשפט העליון שהוגשה מטעם ההגנה מלמד כי ניתן לראות שבחלק מן התיקים גם אלה שמשקל הסם שנתפס הוא גדול יותר, עדיין טווח המתחמים נמוך מזה לו עתרה המאשימה.

משכך וכפי שצוין לעיל הפסיקה שהובאה מהווה אך אמתמידתלטווחהענישההראוי, ובוודאי שהיא אינה חזות הכל ולא מהווה שיקול בלעדי לצורך קביעת המתחם.

מכל האמור בהתחשב במכלול הנתונים שצוינו מצאתי לקבוע מתחם עונש הולם לכלל העבירות בהן הורשע הנאשם הנע בין 23 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

במקרה דנן לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מן המתחם לחומרא או לקולא.

שיקול ההגנה על שלום הציבור הינו ממין העניין, אולם אינו מצדיק סטייה מן המתחם לחומרא. השיקול השיקומי הינו בעל משקל כלשהו, אך לא עד כדי חריגה מן המתחם.

קביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם

בגזירת העונש ההולם את מעשי הנאשם שבפניי, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות שאינן קשורות לביצוע העבירות.

במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. הפגיעה של העונש בנאשם;

אין חולק כי ריצוי עונש מאסר בין כתלי הכלא עלולה לפגוע בנאשם, בחור צעיר נשוי ואב לפעוטה.

יחד עם זאת, מדובר בנאשם שריצה בעבר עונש מאסר בין כתלי הכלא כך שמדובר במי שטעם המאסר אינו זר לו כלל ועיקר, ומשכך אין לצפות לפגיעה חריגה בנאשם מעצם הטלתו של המאסר.

אמנם לא יכול להיות חולק כי שליחת הנאשם למאסר עלולה לפגוע גם באשתו ובבתו, ואולם לא מדובר בפגיעה חריגה מעבר לפגיעה הטבעית שנגרמת במקרים שכאלה.

ב. נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו ומאמציו לחזור למוטב;

הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הצדדים שלא כלל הסכמה עונשית. הודאה זו, אף אם לא בהזדמנות הראשונה, מלמדת על חרטה והבנת הפסול שבמעשה, ויש בה חיסכון במשאבים ובזמן שיפוטי

יקר, על כל המשמעויות הנלוות לכך.

הסגור טען כי הודאה זו גילמה בתוכה את ראשית צעדיו של הנאשם בנתיב השיקומי בו החליט לפסוע, כשבהמשך ישיר לכך השתלב בתכניות טיפול שונות במסגרת שב"ס. לטענתו הנאשם מביע רצון ומוטיבציה כנים להשתקם כפי שגם עולה מדיווח שב"ס, והוא אף גייס מעגלי תמיכה נוספים שיסייעו לו להתמיד בתהליך עם שחרורו ממאסר.

לטענת המאשימה הדיווח העדכני שהציג שב"ס בעניינו של הנאשם הינו לקוני ולא ניתן ללמוד ממנו על תהליך שיקומי מוצק ומשמעותי המצדיק הקלה בעונשו.

בעניין זה יאמר כי נכון שהדיווח שהוגש מטעם שב"ס לתיק בית המשפט אינו מלמד על הליך שיקום משמעותי וממצה של הנאשם במסגרת הכלא. ואולם לא ניתן להתעלם מההתרשמות החיובית של גורמי שב"ס מהתנהלות הנאשם בין כתלי הכלא, מהתמדתו במסגרות הטיפול השונות, מהיחס הרציני שמפגין כלפיהן והמוטיבציה שמבטא. משכך סבורני יש בהחלט מקום לתת משקל לקולא לנתון זה בגזירת עונשו של הנאשם.

אמנם שיקולי השיקום במקרה דנן אינם מצדיקים סטיה לקולא ממתחם העונש ההולם, אך בהחלט מצדיקים את מיקומו של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם.

ג. **עברו הפלילי של הנאשם**; הנאשם כבן 27 ולחובתו 2 הרשעות קודמות ורישום אחד מבית משפט לנוער בעבירות של אלימות, הפרת הוראה חוקית, החזקת סכין ועבירות רכוש.

הנאשם ריצה בעבר עונש מאסר בפועל בן 11.5 חודשים, ובנוסף נגזר עליו עונש מאסר בן 7.5 חודשים לריצוי בעבודות שירות, שהופקעו לאור מעורבותו בתיק דנן.

הנה כי כן אין מדובר במי שזו לו הסתבכותו הראשונה עם החוק. יחד עם זאת הרשעותיו הקודמות אינן כוללות עבירות בתחום הסמים וברובן נוגעות לעבירות שבוצעו לפני שנים רבות, האחרונה מביניהן משנת 2016.

מכל האמור באיזון בין מכלול השיקולים מצאתי למקם את הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם ולהטיל עליו עונש שייתן ביטוי מחד לשיקולי ההרתעה, ההלימה והגמול, בשים לב לחומרת העבירות והסכנות הגלומות בהן; ומאידך ישקלל את הודאתו ולקחת האחריות מצדו, את מאמציו לחזור למוטב ואת נסיבותיו האישיות.

אשר לרכיב הקנס, תכלית ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, היא לרווח כלכלי. משזו התכלית העומדת במרכז העבירות, הרי שהענישה, ברגיל, צריכה לכלול רכיב כלכלי ממשי שיהיה בו להרתיע את הנאשם וכמותו מביצוע עבירות כאלה בעתיד.

בקביעת סכום הקנס, אתחשב מחד בחומרת העבירות והעובדה כי בסופו של יום בוצעו לצורך הפקת רווחים הא ותו לא, ומאידך אתחשב במצבו הכלכלי הדחוק של הנאשם.

אשר לבקשה להכרזת הנאשם "סוחר סמים", הרי שמקומה של בקשה זו, בהתאם להוראות סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים בשלב שלפני הכרעת הדין ועובר אליה.

בעניינו, לא התבקשה הכרזתו של הנאשם כ"סוחר סמים" בשלב זה, ובהתאם לא נקבע בהכרעת הדין כי הנאשם הינו "סוחר סמים".

אציין כי בכל מקרה וממילא אין כל משמעות להכרזה שכזו בנסיבות התיק דנן, שכן לא נשמעה כל התנגדות מצד הנאשם ובא כוחו לבקשת החילוט של המדינה, ולפיכך יינתן צו כמבוקש בעניין זה.

סוף דבר,

מכל האמור ועל יסוד כלל השיקולים שמניתי לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום **31.03.21**.
 - ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירה מסוג פשע על פי פקודת הסמים ו/או עבירה של גניבה בנסיבות מיוחדות.
 - ג. 3 חודשי מאסר על תנאי, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירה מסוג עוון על פי פקודת הסמים.
 - ד. קנס בסך 10,000 ₪, או חודש מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון שבהם ביום 1.9.22 והיתרה ב-1 לכל חודש שלאחריו.

אי עמידה באחד מן התשלומים, יעמיד את מלוא סכום הקנס לפירעון מיידי.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים, לרבות צו להשמדת הסם ולחילוט ציוד המעבדה.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן והודע היום י"ט תמוז התשפ"ב 18 יולי 2022, במעמד הנוכחים.

שרית זמיר, שופטת

